

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Організація туризму»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
Освітня програма «Туризм»
Рік навчання 2, семестр 3
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор дисципліни

д.е.н., професор Михайліченко Ганна Іванівна

Контактна інформація
лектора (e-mail)

професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму
sv2007_71@ukr.net

Сторінка дисципліни в
eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2389>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ (до 1000 друкованих знаків)

Метою вивчення дисципліни «Організація туризму» є надання фундаментальних теоретичних знань і набуття практичних навичок з питань організації туристичної діяльності, формування й забезпечення програм туристичних подорожей.

Завданням вивчення дисципліни «Організація туризму» є надання студентам ґрунтовних знань в сфері забезпечення функціонування туристичного ринку, організації подорожей та їх програмного забезпечення, організації збуту туристичних послуг; умови здійснення туристичної діяльності; організації туropераторського, турагентського бізнесу; виконання туристичних формальностей; організації транспортних перевезень та турів; забезпечення безпеки туристичних подорожей.

Предметом вивчення дисципліни є основні положення та методи ринкових трансформацій в сфері туризму, етапи формування туристичного продукту та виконання туристичних формальностей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти **компетентностями:**

загальними:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК9. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

фаховими:

- СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
- СК16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- СК19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
- СК20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)
- СК21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту
- СК22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем
- СК23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах
- СК24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал
- СК25. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку
- СК26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу
- СК27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації
- СК28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці
- СК29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства
- СК30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

Програмні результати навчання:

- ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
- ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
- ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
- ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
- ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
- ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 курс, 2 семестр модуль «Основи туризмознавства»				
Змістовий модуль 1. Основні поняття туризму				
Тема 1. Туризм як соціо-культурний феномен сучасності та його роль в світовій економіці	2/2	Знати: Показники оцінки впливу туризму на економіку дестинації Вміти: аналізувати та визначати зовнішні та внутрішні умови та фактори розвитку туризму	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 2. Основні поняття туризму. Туристичний сленг.	2/2	Знати: сутність поняття «туризму» Вміти: використовувати спеціальні терміни сфери туризму в професійній діяльності	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 3. Туристична мотивація	2/2	Знати: туристичну мотивацію Вміти: Визначати тип туриста як один з кроків роботи з ним	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 4. Класифікація туризму	2/2	Знати: класифікацію туризму Вміти: визначати класи туристичного обслуговування	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 5. Історія туризму	2/2	Знати: історичні передумови виникнення туризму	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 6. Туристична система	2/2	Знати: Сутність та структуру туристичної системи Вміти: Аналізувати туристичну систему дестинації	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5

Тема 7. Індустрія розваг в контексті розвитку туристичної індустрії	2/2	Знати: сутність та структура індустрії розваг Вміти: Використовувати критерії оцінки сучасних парків розваг	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 8. Туристичний продукт. Вимоги до турпродукту в економіці вражень	4/4	Знати: Сутність та структуру туристичного продукту Вміти: Розробляти програму туристичного обслуговування	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Разом за модулем 1	18/18			40
Змістовий модуль 2. Туристична політика				
Тема 9. Світова туристична політика	2/2	Знати: Структуру туристичної політики Вміти: застосовувати основні міжнародні документи, що регламентують туристичну діяльність	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 10. Національна туристична політика	2/2	Знати: Сутність національної туристичної політики Вміти: аналізувати стратегії та програми розвитку туризму в Україні	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 11. Механізм державного регулювання туризму	2/2	Знати: механізми державного регулювання туризму Вміти: аналізувати інструменти державного регулювання туризму	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 12. Етика туризму	2/2	Знати: сутність етику туризму Вміти: Працювати в туризмі згідно з вимогами етики туризму	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 13. Інтеграція та глобалізація туристичного бізнесу	2/2	Знати: Процеси інтеграції та глобалізації туристичного бізнесу Вміти: Знаходити можливості для кооперації в туристичному бізнесу	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5

Тема 14. Сучасні тренди та перспективи розвитку туризму	2/2	Знати: Сучасні тренди та перспективи розвитку туризму Вміти: використовувати світовий досвід розвитку туризму в професійній діяльності	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Разом за модулем 2	12/12			30
Разом	30/30			70
Екзамен				30
Всього за курс	30/30			100
2 курс, 3 семестр модуль «Технологія розробки маршрутів та турів і організації обслуговування туристів»				
Тема 1. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту	2/2	Знати: процедуру створення турпродукту Вміти: формувати турпродукт	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 2. Організація збуту туристичного продукту	1/1	Знати: організацію збуту турпродукту Вміти: формувати канали збуту турпродукту	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 3. Принципи формування програм перебування туристів	2/2	Знати: основні правила формування програми перебування туристів Вміти: формувати програми перебування туристів	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 4. Система транспортного забезпечення туристів	1/1	Знати: систему транспортного забезпечення туристів Вміти: визначати тип транспортного забезпечення туристів	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 5. Туристичні перевезення авіатранспортом	2/2	Знати: особливості організації перевезення туристів авіатранспортом Вміти: користуватися сервісами авіакомпаній	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5

Тема 6. Туристичні перевезення залізничним транспортом	1/1	Знати: особливості організації перевезення туристів залізничним транспортом Вміти: користуватися сервісами залізничних компаній	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 7. Туристичні перевезення водним транспортом	2/2	Знати: особливості організації перевезення туристів водним транспортом Вміти: користуватися сервісами круїзних компаній	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 8. Туристичні перевезення автомобільним транспортом	2/2	Знати: особливості організації перевезення туристів автомобільним транспортом Вміти: користуватися сервісами АТП	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 9. Туристичні формальності та умови їх дотримання. Паспортно-візові формальності	2/2	Знати: особливості туристичних формальностей Вміти: застосовувати основні правила, що регламентують перетин кордонів	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 10. Митні формальності	1/1	Знати: особливості туристичних формальностей Вміти: застосовувати основні правила, що регламентують перетин кордонів	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 11. Валютні формальності	1/1	Знати: особливості туристичних формальностей Вміти: застосовувати основні правила, що регламентують перетин кордонів	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 12. Медико-санітарні формальності	1/1	Знати: особливості туристичних	Опрацювати теоретичні питання. Виконати	5

		формальностей Вміти: застосовувати основні правила, що регламентують перетин кордонів	практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	
Тема 13. Страхування в туризмі	2/2	Знати: Особливості страхування в туризмі Вміти: користуватися сервісами страхових компаній	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 14. Туристичні документи та правила їх оформлення	2/2	Знати: Види туристичних документів і їх характеристики Вміти: Правильно оформлювати туристичні документи	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 15. Бронювання туристичного обслуговування	2/2	Знати: Правила і процедури бронювання туристичного обслуговування Вміти: бронювати туристичне обслуговування	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 16. Організація туристичного обслуговування	2/2	Знати: Особливості організації туристичного обслуговування Вміти: Організувати туристичне обслуговування	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 17. Претензійна робота в туризмі	2/2	Знати: Характеристику претензійної роботи в туризмі Вміти: Здійснювати претензійну роботу в туризмі	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 18. Безпека туристичних подорожей	2/2	Знати: вимоги до безпеки туристичних подорожей Вміти: Організувати туристичних подорожей дотримуючись вимог щодо безпеки	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Разом	30/30			70
Екзамен				30

Всього за курс	30/30			100
2 курс, 4 семестр модуль «Туроперейтинг»				
Змістовий модуль 1. Технології туроперейтингу та турпроекування				
Тема 19. Туроперейтинг та агентський бізнес в туризмі	4/4	Знати: характеристику туроперейтингу та агентський бізнес в туризмі	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 20. Проекування туристичного продукту	4/4	Знати: правила проекування турпродукту Вміти: використовувати правила проекування турпродукту	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 21. Позичонування турів і туристичних операторів	2/2	Знати: правила позичонування турів і туристичних операторів Вміти: використовувати правила позичонування турів і туристичних операторів	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 22. Діяльність туристичного оператора з організації турів	2/2	Знати: сутність діяльності туристичного оператора з організації турів Вміти: здійснювати діяльність туристичного оператора з організації турів	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 23. Ідентифікація постачальників туристичних послуг	2/2	Знати: Критерії ідентифікації постачальників туристичних послуг Вміти: вибирати постачальників туристичних послуг	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 24. Організація участі підприємств у виставкових заходах	2/2	Знати: Основні правила і процедури організації участі підприємств у виставкових заходах Вміти: Правильно організувати участі підприємств у виставкових заходах	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5

Разом за модулем 1	16/16			40
Змістовий модуль 2. Прикладний туроперейтинг				
Тема 25. Програмний туризм як основа сучасного туроперейтингу	4/4	Знати: характеристику програмного туризму	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 26. Формування асортименту послуг туристичного оператора	2/2	Знати: Основні правила формування асортименту послуг туристичного оператора Вміти: Правильно формувати асортимент послуг туристичного оператора	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 27. Рецептивний туроперейтинг	2/2	Знати: Організацію рецептивного туроперейтингу Вміти: Організувати ефективний рецептивний туроперейтинг	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 28. Ініціативний туроперейтинг	2/2	Знати: Організацію ініціативного туроперейтингу Вміти: Організувати ефективний ініціативний туроперейтинг	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 29. Консолідований туроперейтинг	2/2	Знати: Організацію консолідованого туроперейтингу Вміти: Організувати ефективний консолідований туроперейтинг	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5
Тема 30. Організація туристичних подорожей туроператором	2/2	Знати: <i>Організацію туристичних подорожей туроператором</i> туризму Вміти: використовувати світовий досвід організації туристичних подорожей туроператором	Опрацювати теоретичні питання. Виконати практичну роботу в elearn. Виконати самостійну роботу	5

Разом за модулем 2	14/14			30
Разом	30/30			70
Екзамен				30
Всього за курс	30/30			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавчі, нормативні документи:

1. Візовий Кодекс ЄС: за станом на 5 квітня 2011 р. [Електронний ресурс] – URL: <http://eu.prostir.ua/library/240218.html>. – Назва з екрана.
2. Господарський Кодекс України: за станом на 17.06.2014р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР) [Електронний ресурс]. – Офіц. вид. – К.: 2003, ВВР, 2014, № 34. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
3. Договор между Королевством Нидерландов, Королевством Бельгии, Федеративной Республикой Германия, Французской Республикой и Великим Герцогством Люксембург о поэтапной отмене контроля на общих границах (Шенгенское соглашение) (Шенген, 14 июня 1985 года) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> – Назва з екрана.
4. ДСТУ 4527:2006 „Послуги туристичні. Засоби розміщення туристів. Терміни та визначення” [Електронний ресурс]. – URL: <http://document.ua/poslugi-turistichni.-zasobi-rozmishennja.-termini-ta-viznach-std2779.html>
5. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності / Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 991 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 97, ст. 3319).
6. Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності [Електронний ресурс] / Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 420. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
7. Митний кодекс України / (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>

8. Податковий кодекс України: за станом на 02.09.2014р. / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
9. Порядок організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом: Наказ Міністерства інфраструктури України 15.07.2013 № 480 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1282-13>.
10. Про захист прав споживачів: Закон України (за станом на 1.12.2005 р), ВВР, 2014, N 44, ст.2040 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Про туризм: Закон України (в редакції Закону N 1282-IV ([1282-15](#)) від 19.11.2003) / ВВР, 2004, N 13, ст.180 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
12. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України (за станом на 02.09.2014), ВВР, 2014, N 44, ст.2040 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
13. Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів / Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2008 р. N 1088-р. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.
14. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України (за станом на 19.06.2014 р.) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, N 19-20, ст. 179 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>.
15. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України (за станом на 05.11.2013 р.) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 18, ст.101 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>.
16. Про страхування: Закон України (за станом на 04.07.2014 р.) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 18, ст. 78 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85>.
17. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України (за станом на 16.10.2012 р.) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, N 1, ст. 1 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>.
18. Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України: Постанова КМУ від 27 січня 1995 р. № 57 (за станом на 16.10.2014 р.) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.
19. ДСТУ EN 15565:2016 Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів (EN 15565:2008, IDT);
20. ДСТУ EN 13809:2018 Послуги туристичні. Туристичні агенції та туристичні оператори. Терміни та визначення (EN 13809:2003, IDT)
21. Угода між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз / [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b15
22. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз / [Електронний ресурс]. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_850

Основна література:

1. Бабарицька В.К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навч. посібник. / В.К. Бабарицька, О.Ю. Малиновська. – К.: Альтпрес, 2004 – 288с.
2. Туроперейтинг: навч. посібник /за ред. д.е.н., проф. В.Я. Брича. – К.: Кондор - Видавництво, 2014. – 276 с.
3. Ведмідь Н.І., Михайліченко Г.І. Курортний туроперейтинг: опорний конспект лекцій. – К.: КНТЕУ, 2016. – 202 с.
4. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 335 с.
5. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг: геопросторові аспекти. – 3-є вид., перероб. та доп.: навч.посібник. – К.: Альтерпрес, 2005. – 436 с.
6. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
7. Михайліченко Г.І. Туроперейтинг: підручник. – КНТЕУ, 2018 рік. – 342 с.
8. Михайліченко Г.І. Організація туристичних подорожей: навч. посібник / Г.І. Михайліченко, А.Ю. Єременко – К.: КНТЕУ, 2011. – 392 с.
9. Михайліченко Г.І. Організація туристичних подорожей: опорний конспект лекцій / Г.І. Михайліченко. – К.: КНТЕУ, 2017. – 192 с.
10. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Поколюдна та ін.; за заг. редакцією І.М. Писаревського. – Х: ХНАМГ, 2008. – 541с.
11. Писаревський І.М. Планування та організація туристських маршрутів: підручник / І.М.Писаревський, М.В. Гонкошкур. – Х: ХНАМГ, 2011. – 304 с.
12. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник.- К.: Грамота, 2006.- 263 с.
13. Холлоуей Дж. К. Туристический бизнес: пер. с 7-го англ.изд. / Дж.К. Холлоуей, Н.Тейлор. – К.: Знання, 2007. – 798 с.

Додаткові джерела:

14. Михайліченко Г.І. Інноваційний розвиток туризму: монографія. – КНТЕУ, 2013р.– 608с.
15. Стратегічний розвиток туристичного бізнесу: монографія / Т.І. Ткаченко, М.Г. Бойко, С.В. Мельниченко, Г.І. Михайліченко, Н.І. Ведмідь [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 595 с.
16. Туристські дестинації (теорія управління, бренд): монографія / Т.І. Ткаченко, С.В. Мельниченко, М.Г. Бойко, Г.І. Михайліченко, Н.І. Ведмідь [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 347 с.
17. Туризм в системі пріоритетів регіонального розвитку: монографія / За заг. ред. В.В. Александрова, - Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – 268 с.
18. Туристичний імідж регіону: монографія / за заг. редакцією А.Ю. Парфіненко. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011. – 312 с.

Інтернет-джерела

19. www.world-tourism.org – офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації.
20. www.tourism.gov.ua / www.dtau.gov.ua - сайт про туристичну політику України.
21. www.tourlib.net – туристична бібліотека статей, публікацій, методичних розробок, електронних видань, тощо.
22. www.ukrstat.gov.ua/ukr/themes/21/metod_372.pdf - методологічні положення зі статистики туризму - [Ukrstat ...](http://Ukrstat...)

23. <http://www.ukraine.online.com.ua> – сайт про потенціал та ресурси національного туризму
24. <http://www.tour.com.ua> – інформаційний сайт про туристичні дестинації України.
25. <http://sfs.gov.ua/mk/> - офіційний сайт Державної фіскальної служби України.
26. <http://www.tau.org.ua/> - офіційний сайт Туристичної асоціації України.
27. <http://www.altu.com.ua/> - офіційний сайт Асоціації лідерів турбізнесу України.